

зимата Дондуковъ свикалъ Велико учредително събрание да изработи конституция за нова България. Между другите съдии и висши чиновници Дондуковъ назначилъ Стоилова за народенъ представител и го повикалъ въ Търново, гдето Великото народно събрание тръбвало да заседава.

Стоиловъ и Стамболовъ

Въ Търново, като стара столица на българската държава, се свикало отъ князъ Дондукова Учредителното събрание презъ зимата (22 февруари 1879 год.). Присъствували 231 народни представители. Стоиловъ билъ най-младиятъ между тяхъ, едва 26-годишенъ. Тука той се запозналъ съ търновския апостолъ и бунтовникъ Стефанъ Стамболовъ, който на възрастъ билъ колкото Стоилова. Стоиловъ, напето облъченъ въ съвсемъ нови европейски дрехи, съ златенъ часовникъ на гърди, къдрави коси на вълмо, красиво бомбе или цилиндъръ на глава, ходълъ съ европейски ржавици на ръце, лъскави чепици на нозе. Срещу него се изправилъ 25-годишенъ младежъ съ сивокъдравъ калпакъ на глава, съ опърлено отъ слънцето лице, въ обикновени гражданска дрехи. Подаватъ си ръжка. Очите ясно свѣтятъ и на двамата. Единиятъ иска да каже: азъ съмъ апостолъ и водачъ на търновския окръгъ, но мене не ме избра кн. Дондуковъ за народенъ представител, защото не съмъ ималъ образование. Другиятъ дава да се разбере, че е назначенъ за представител, защото има европейско висше образование, разбира отъ закони и конституции, има лице на изтънченъ европеецъ. Стамболовъ пита Стоилова и другите народни представители: може ли Великото събрание да заседава и прави общъ главенъ законъ, когато цѣлиятъ български народъ не е още напълно освободенъ. Българитъ въ Македония, въ Тракия, въ Добруджа, въ Поморавия още сѫ подъ чуждо иго. — Стоиловъ отговаря: Това е